

دانشگاه علامه طباطبائی

پردیس آموزشهای نیمه حضوری

دانشکده علوم ارتباطات

پایان نامه کارشناسی ارشد (M.A) رشته علوم ارتباطات اجتماعی

عنوان:

الزامات طراحی نظام جامع اطلاع رسانی

سازمان انرژی اتمی ایران

استاد راهنما:

دکتر سید رضا نقیب السادات

استاد مشاور:

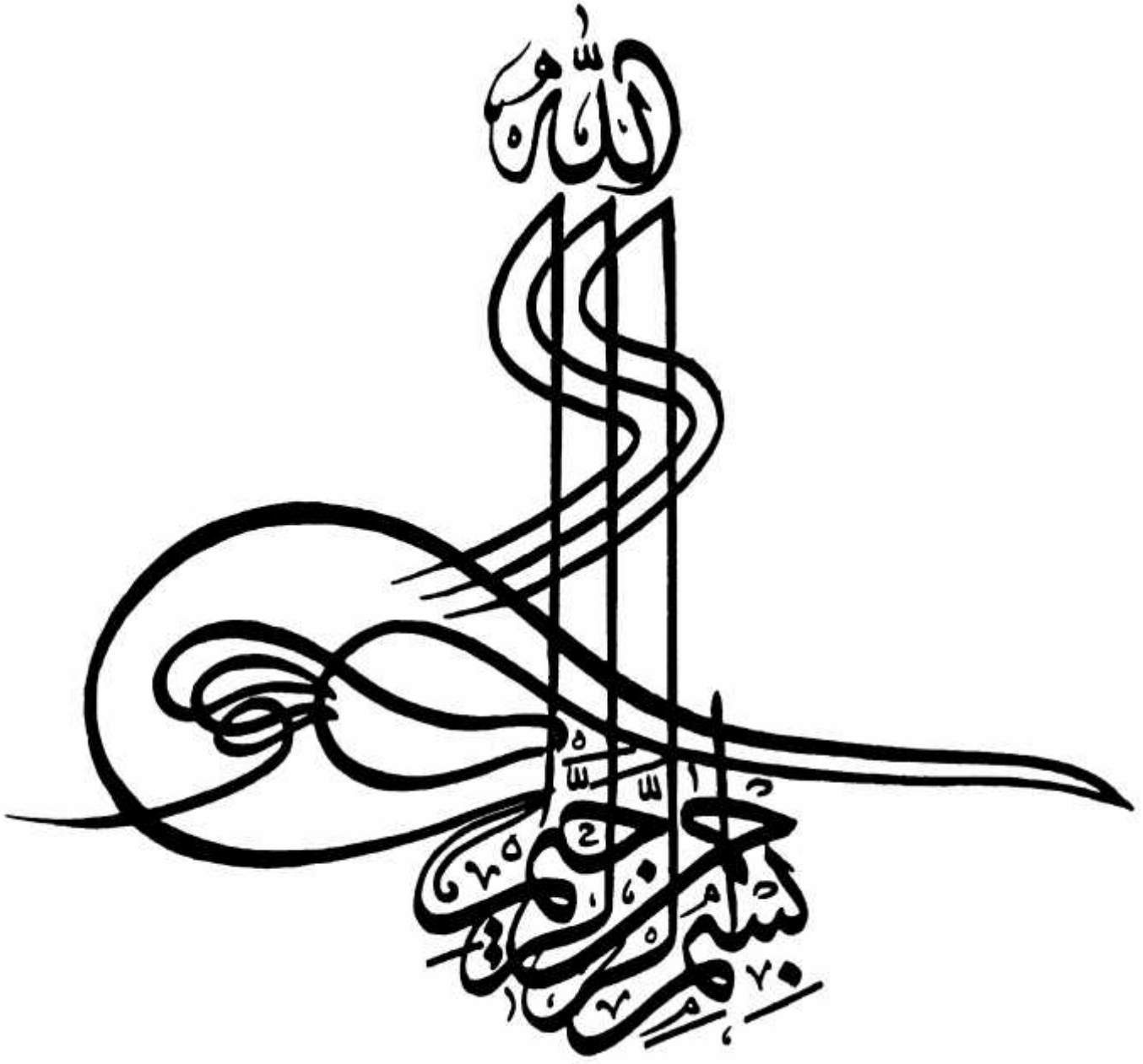
دکتر رحمان سعیدی

دانشجو:

محمد محمدی برمی

سال تحصیلی:

۹۱-۹۲

چکیده:

موضوع مورد بررسی در این تحقیق پاسخ به این سوال اصلی است که الزامات طراحی نظام جامع اطلاع رسانی (با تاکید بر الزامات رسانه‌ای) چه مواردی می باشد.

هدف از انجام این تحقیق شناخت هنجارها و الزامات لازم برای طراحی یک نظام جامع اطلاع رسانی مبتنی بر فعالیت در زمینه انرژی هسته‌ای و نیز بدست آوردن ارزیابی کارکنان از نظام کنونی اطلاع رسانی سازمان انرژی اتمی است تا با ارائه دیدگاهی روشن ضمن تاکید بر اهمیت آن، بتواند در خصوص اطلاع رسانی فعالیتهای انرژی هسته‌ای زمینه‌ساز فازهای مطالعاتی و اجرایی مختلف مبتنی بر برنامه‌های کوتاه مدت و بلندمدت گردد. در این پژوهش به کلیات موضوع و گام اول و ضروری جهت طراحی نظام جامع اطلاع رسانی سازمان انرژی اتمی ایران پرداخته شد که در واقع بخشی از طرح اصلی طراحی نظام جامع اطلاع رسانی به شمار می آید. در این تحقیق که با روش پیمایشی و با استفاده از تکنیک پرسشنامه و با جامعه آماری کارکنان سازمان انرژی اتمی و شرکتهای تابعه و کارکنان نیروگاه اتمی بوشهر و تعداد ۲۶۵ نمونه انجام شده است، مواردی همچون اطلاع رسانی و ارتباطات، قوانین و مقررات، امکانات بومی، اختیارات، رویه کاری، نیروی متخصص، نحوه تعامل مراکز اطلاع رسانی، طبقه بندی اطلاعات، نحوه ارتباط مخاطبان، تبلیغ کارا و موفق، سرعت اطلاع رسانی، مداومت اطلاع رسانی، کارکرد نشریه داخلی، خصوصیات فرهنگی، شیوه‌های ارزیابی تبلیغات، الگوبرداری، رسانه های جدید، تمهیدات تبلیغی و اطلاع رسانی، اطلاع رسانی مستقیم و غیر مستقیم، بحران هسته‌ای، رسانه کارا تر، مخاطب شناسی، تحلیل نیازهای اطلاعاتی، مبادله اطلاعات، همکاری ملی و بین المللی، نخبگان علوم، برنامه کوتاه مدت و دراز مدت، کارکردهای اطلاع رسانی، شیوه های تبلیغی و اطلاع رسانی... به عنوان متغیرهای بدست آمده از ادبیات پژوهشی تحقیق و همچنین به عنوان فاکتورهای سنجش ارزیابی کارکنان از نظام اطلاع رسانی سازمان انرژی اتمی مورد استفاده قرار گرفت. نتایج این تحقیق نشان داد که ارزیابی کارکنان از نظام اطلاع رسانی سازمان انرژی اتمی ایران در سطح متوسط می باشد. همچنین نتایج بدست آمده از این تحقیق نشان می دهد، بین متغیرهای رشته تحصیلی افراد، امکانات بومی در اطلاع رسانی ارسال اطلاعات به سایر بخش‌های دولتی و خصوصی، رویه استاندارد جهت اطلاع رسانی، نحوه تعامل مراکز اطلاع رسانی، طبقه بندی اطلاعات در نزد کارکنان، عملکرد نشریه سازمانی، اقدامات انجام شده در خصوص اطلاع رسانی، مخاطب شناسی در راستای اطلاع رسانی، اطلاع تمامی پرسنل از حوادث، تحلیل و شناسایی نیازهای اطلاعاتی، همکاری ملی و بین المللی بر مبنای تبادل اطلاعات، پاسخگو بودن اطلاع رسانی فقط به نخبگان، با نوع ارزیابی کارکنان از نظام اطلاع رسانی سازمان انرژی اتمی رابطه وجود دارد. در یک جمع بندی کلی بر اساس بخشهای مختلف نتایج استخراج شده از جداول یک بعدی و دوبعدی حاصله از پرسشنامه های این تحقیق می توان اینگونه نتیجه گیری کرد که نظام اطلاع رسانی سازمان انرژی اتمی دارای کاستی‌های متعددی است و نیاز به یک بازنگری و تغییر و اصلاح در راستای طراحی علمی این نظام با در نظر داشتن الزامات و هنجارهای مطروحه ضروری می نماید.

کلمات کلیدی: نظام جامع اطلاع رسانی- انرژی اتمی - طراحی تبلیغات- رسانه

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	پیشگفتار
۳	فصل اول: کلیات پژوهش
۴	الف: مقدمه
۴	۱- تشریح مساله
۵	۲- ضرورت و اهمیت موضوع تحقیق
۵	۱-۲- ضرورت و اهمیت نظری
۵	۲-۲- ضرورت و اهمیت عملی یا اجتماعی
۶	۳- تشریح فرایند تاریخی موضوع تحقیق
۶	ب: اهداف پژوهش
۶	هدف اصلی
۶	اهداف فرعی
۸	فصل دوم: مروری بر ادبیات موضوع تحقیق (تدارک نظری تحقیق)
۹	مقدمه
۱۱	بخش اول) مباحث مربوط به اطلاعات، نظام اطلاع رسانی، موانع برپایی نظام‌های اطلاع رسانی
۱۱	۱- اطلاعات
۱۳	۲- علم اطلاع رسانی
۱۴	۱-۲- پیشنهاد اطلاع رسانی: سیستم اطلاع مدار (اطلاع محور)
۱۴	الف) اطلاع یابی
۱۴	ب) اطلاع شناسی

۱۴	ج) اطلاع رسانی
۱۵	۳- نظام جامع اطلاع رسانی
۱۷	۴- سیاست اطلاع رسانی
۱۸	۴-۱- مراحل شکل گیری سیاست اطلاع رسانی
۱۸	۴-۲- دلایل نیاز به سیاست اطلاع رسانی
۱۹	۴-۳- عوامل لازم برای ایجاد و استقرار نظام ملی اطلاع رسانی
۱۹	۴-۴- ملزومات سیاست اطلاع رسانی
۲۰	۴-۵- گامهای برپایی نظام ملی اطلاع رسانی
۲۱	۴-۶- طرح اولیه نظام اطلاع رسانی
۲۱	۴-۷- ساختار نظام اطلاع رسانی
۲۲	۴-۸- فواید ساختار اطلاع رسانی مرتبط
۲۲	۴-۹- هماهنگ کننده نظام اطلاعاتی
۲۳	۵- اولویت های کوتاه، متوسط و بلند مدت در اجرای برنامه
۲۴	۶- موانع برپایی نظام ملی اطلاع رسانی
۲۵	۷- موانع ایجاد نظام ملی اطلاع رسانی در کشورهای در حال توسعه
۲۵	۷-۱- نبود سیاست ملی اطلاع رسانی
۲۵	۷-۲- شکست طراحان در تشخیص نیازهای اطلاعاتی بهره گیران
۲۵	۷-۳- فقدان تجهیزات مناسب برای فراهم آوری و ذخیره اطلاعات
۲۶	۷-۴- ضعف در اشاعه اطلاعات قابل دسترسی در میان بهره گیران
۲۶	۷-۵- نظام های اطلاع رسانی موجود پاسخگوی نخبگان علوم است
۲۶	۷-۶- روشهای کنترل و ملاک های ارزیابی در طراحی نظام های ملی اطلاع رسانی لحاظ نشده اند.
۲۶	۸- اهداف عمده سیاست ملی اطلاع رسانی چه باید باشد

۲۷	بخش دوم) مباحث مربوط به ارتباطات، ارتباط جمعی، رسانه، رسانه‌های اجتماعی، رسانه‌ها و بحران، تبلیغات
۲۷	۱- ارتباط و ارتباطات
۲۸	۱-۱- انواع ارتباطات
۲۸	۱-۲- تعاریف ارتباط
۲۹	۱-۳- هدفها و نقشهای اصلی ارتباط
۳۰	۱-۴- ارتباط جمعی
۳۰	۱-۵- وظایف اجتماعی وسایل ارتباط جمعی
۳۰	الف) وظایف خبری و آموزشی
۳۱	ب) وظایف راهنمایی و رهبری
۳۱	پ) وظایف تفریحی و تبلیغی
۳۲	۲- ویژگی اساسی رسانه‌ها
۳۳	۲-۱- ساخت رسانه‌ها
۳۴	۲-۲- اثرات رسانه‌ها
۳۵	۲-۳- نقش و کارکرد رسانه‌ها
۳۷	۳-۳- مهم‌ترین گام برای انتخاب رسانه
۳۸	۳- نظریه‌های هنجاری
۳۸	۳-۱- نظریه‌های هنجاری پیرامون رسانه‌های جمعی
۴۱	۴- رسانه و بحران
۴۲	۴-۱- تیغ دولبه؛ بحران زایی یا بحران زدایی
۴۲	۴-۲- مراحل مدیریت بحران و نقش رسانه‌ها
۴۳	۵- رسانه‌های اجتماعی و بحران
۴۵	۵-۱- میزان استقبال از رسانه‌های اجتماعی در شرایط بحران

۴۶	۵-۲- نمونه هایی از نقش آفرینی رسانه های اجتماعی در شرایط بحران
۴۸	۶- تبلیغات
۴۹	۶-۱- وجه تمایز تبلیغات سیاسی، تجاری و مذهبی
۵۱	۶-۲- اهمیت استفاده از تبلیغات بازرگانی در تبلیغات سیاسی
۵۲	۶-۳- برخی عوامل موثر در تبلیغ
۵۵	۶-۴- انواع تبلیغ
۵۶	۶-۵- تبلیغات غیرمستقیم
۵۷	۶-۶- تبلیغ یا تحریک ناخودآگاه
۵۸	بخش سوم: قسمت اول، مباحث مربوط به چگونگی اطلاع رسانی در مورد موضوعات هسته‌ای
۵۸	۱- رویکرد مناسب اطلاع رسانی در حوزه هسته‌ای
۶۰	۱-۱- اطلاع رسانی و بحران هسته‌ای
۶۰	۲- چگونگی اطلاع رسانی مسئولان نیروگاه هسته‌ای فوکوشیما در بحران
۶۳	۳- درک و پذیرش اجتماعی انرژی هسته‌ای
۶۳	۳-۱- چرا پذیرش اجتماعی ضرورت دارد؟
۶۴	۳-۲- چالش‌های مهم
۶۷	۴- متدلوژی و تکنیک‌های ارتباطی
۶۷	۴-۱- فرمول RACE
۶۷	۴-۲- تحقیق
۶۸	۴-۳- آنالیز
۶۸	۴-۴- ارتباطات
۶۹	۴-۵- ارزیابی
۶۹	۵- مخاطبین گوناگون و علایق آنها

۶۹	۵-۱- عموم مردم
۶۹	۵-۲- حکومت‌های ملی
۷۰	۵-۳- نظام ایمنی هسته‌ای
۷۰	۵-۴- جوامع محلی
۷۰	۵-۵- رسانه‌های گروهی
۷۱	۵-۶- گروه‌های محیط زیست
۷۱	۵-۷- گروه‌هایی با علایق ویژه
۷۱	۵-۸- کارکنان صنعت هسته‌ای
۷۲	۵-۹- رهبران فکری
۷۲	۵-۱۰- دانش آموزان مدارس
۷۲	۶- مشارکت همگانی
۷۴	قسمت دوم: تجارب بین المللی در خصوص ارتباطات اجتماعی همگام با توسعه نیروگاه‌های اتمی
۷۴	(۱) تجارب کشور سوئد
۷۴	۱-۱- اطلاع رسانی به عموم مردم
۷۵	۱-۲- اطلاع رسانی علمی
۷۵	۱-۳- اطلاع رسانی در خصوص پسماندهای رادیواکتیو
۷۵	(۲) "ارتباطات انرژی هسته‌ای با اجتماع"
۷۶	(۳) تجارب کشور جمهوری کره جنوبی
۷۷	بخش چهارم: ساختار سازمان انرژی اتمی در زمینه اطلاع رسانی
۷۷	(۱) ویژگی‌های سازمان و کارکردهای اطلاعات در آن
۷۸	۱-۱- سازمان انرژی اتمی
۷۹	۱-۲- شرکت مادر تخصصی تولید و توسعه سازمان انرژی اتمی

۷۹	۳-۱- نیروگاه اتمی بوشهر
۸۰	۴-۱- شرکت بهره بردار نیروگاه اتمی بوشهر
۸۰	۵-۱- مخاطبان و بهره برداران نظام اطلاع رسانی سازمان
۸۱	۲) فعالیت ارتباطی در سطح بین المللی
۸۱	۱-۲- آژانس بین المللی انرژی اتمی (IAEA)
۸۱	۲-۲- اهداف آژانس بین المللی انرژی اتمی بر اساس اساسنامه آن
۸۲	۳-۲- ارتباط ایران با آژانس بین المللی انرژی اتمی
۸۲	۴-۲- انجمن بین المللی وانو
۸۲	۵-۲- اطلاع رسانی به کشورهای حوزه خلیج فارس
۸۲	۶-۲- نظام بین المللی اطلاع رسانی علوم هسته‌ای (INIS)
۸۳	پژوهشهای پیشین
۸۳	چارچوب نظری
۸۳	الگوهای شناختی تغییر نگرش
۸۴	نظریه ناهماهنگی شناختی فستینجر
۸۴	فرایند فرموله کردن تدارک نظری
۸۵	فصل سوم: روش شناسی تحقیق
۸۶	مقدمه
۸۶	هدف اصلی
۸۶	سوالهای تحقیق
۸۶	سوال اصلی
۸۶	سوالهای فرعی
۸۷	تعاریف نظری و عملی برخی متغیرها و مفاهیم تحقیق

۸۹	روش تحقیق
۸۹	جامعه آماری
۸۹	برآورد حجم نمونه
۹۰	روش نمونه گیری
۹۰	شیوه سنجش اعتبار
۹۰	رویه گردآوری اطلاعات
۹۰	اعتبار صوری
۹۱	فنون آماری مورد استفاده برای توصیف و تحلیل اطلاعات
۹۱	محدودیت های پژوهش
۹۲	فصل چهارم: بررسی یافته ها
۹۴	الف) توصیف یافته ها جداول یک بعدی
۱۵۰	ب) تحلیل یافته ها جداول دو بعدی
۱۷۴	فصل پنجم: (جمع بندی، نتیجه گیری و پیشنهادها)
۱۷۵	الف) جمع بندی و نتیجه گیری
۱۷۵	۱- جمع بندی توصیف یافته ها
۱۸۰	۲- جمع بندی تحلیل یافته ها
۱۸۱	ب) نتیجه گیری
۱۸۵	ج) پیشنهادها
۱۸۵	۱- پیشنهادها به مدیران درون سازمانی
۱۸۵	۲- پیشنهادها به دست اندرکاران نظام اطلاع رسانی
۱۸۶	۳- پیشنهادها برای پژوهش های آتی
۱۸۷	منابع و ماخذ

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۹۴	جدول ۴-۱: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب جنس
۹۵	جدول ۴-۲: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب گروه سنی
۹۶	جدول ۴-۳: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب وضعیت تاهل
۹۷	جدول ۴-۴: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب تحصیلات
۹۸	جدول ۴-۵: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب پست سازمانی
۹۹	جدول ۴-۶: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان سابقه
۱۰۰	جدول ۴-۷: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب رشته تحصیلی
۱۰۱	جدول ۴-۸: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب ضرورت ایجاد مرکز اطلاع رسانی انرژی اتمی
	جدول ۴-۹: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به الگوی مناسب از جهت حقوقی و مقررات برای تبلیغ در
۱۰۲	زمینه هسته‌ای
	جدول ۴-۱۰: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان اثرگذاری با امکانات بومی در عرصه جهانی از بعد اطلاع رسانی
۱۰۳	بومی
۱۰۴	جدول ۴-۱۱: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به نقش دولت در اطلاع رسانی هسته‌ای
	جدول ۴-۱۲: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به اطلاع رسانی مناسب و کافی به بخش های خصوصی و
۱۰۵	دولتی در حال حاضر
۱۰۶	جدول ۴-۱۳: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به عدم وجود رویه استاندارد اطلاع رسانی
	جدول ۴-۱۴: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به نیازمندی به نیروی متخصص و آموزش دیده در زمینه
۱۰۷	اطلاع رسانی در زمینه هسته‌ای

- جدول ۴-۱۵: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به نامشخص بودن اجزاء ونحوه تعامل ارتباطی (مراکز اطلاع رسانی انرژی اتمی) ۱۰۸
- جدول ۴-۱۶: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به نامشخص بودن مرز اطلاعات محرمانه و غیر محرمانه در بین کارکنان ۱۰۹
- جدول ۴-۱۷: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به ناآگاهی نسبت به اطلاعات محرمانه و غیر محرمانه ۱۱۰
- جدول ۴-۱۸: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به وجود لایه‌های مختلف در امر تصمیم گیری به عنوان مشکل عمده مراکز اطلاع رسانی ۱۱۱
- جدول ۴-۱۹: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به عدم دریافت اطلاعات توسط متقاضیان به دلیل نداشتن ارتباط تعریف شده و مشخص با مراکز اطلاع رسانی ۱۱۲
- جدول ۴-۲۰: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به ملاحظات اصلی برای انجام یک تبلیغ کارا و موفق در زمینه هسته ای ۱۱۳
- جدول ۴-۲۱: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به اینکه اقدامات انجام شده درخصوص اطلاع رسانی بیشتر جنبه تبلیغی داشته تا اطلاع رسانی ۱۱۵
- جدول ۴-۲۲: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به اینکه همه اطلاعات هسته‌ای نباید در اختیار همگان قرار بگیرد ۱۱۶
- جدول ۴-۲۳: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به وجود سرعت لازم در اطلاع رسانی سازمان انرژی اتمی ۱۱۷
- جدول ۴-۲۴: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به کارکرد مناسب نشریه داخلی سازمان در زمینه بروزرسانی اطلاعات و نیز دادن اطلاعات لازم به اعضاء مجموعه سازمان ۱۱۸
- جدول ۴-۲۵: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به اطلاع رسانی در همه موارد در صورت عدم منع قانونی ۱۱۹
- جدول ۴-۲۶: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به متناسب بودن فعالیت های انجام شده در زمینه اطلاع رسانی نیروگاه اتمی بو شهر با خصوصیات فرهنگی و اجتماعی مردم ۱۲۰

- جدول ۴-۲۷: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به شیوه های ارزیابی و کنترل تبلیغات و اطلاع رسانی هسته‌ای
۱۲۱
- جدول ۴-۲۸: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به ملاحظات تدوین قوانین مقتضی برای اطلاع رسانی صنعت هسته‌ای
۱۲۲
- جدول ۴-۲۹: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به چارچوبهای اطلاع رسانی و تبلیغات
۱۲۳
- جدول ۴-۳۰: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به بهره برداری از تمهیدات تبلیغات و اطلاع‌رسانی هسته‌ای کشورهای غربی
۱۲۴
- جدول ۴-۳۱: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به چگونگی بهره برداری از تمهیدات تبلیغات و اطلاع رسانی هسته‌ای
۱۲۵
- جدول ۴-۳۲: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به نقش رسانه های جدید در اطلاع رسانی
۱۲۶
- جدول ۴-۳۳: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به رسانه کارا تر در حوزه تبلیغات هسته‌ای
۱۲۷
- جدول ۴-۳۴: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به شیوه های اطلاع رسانی هسته‌ای
۱۲۹
- جدول ۴-۳۵: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به اینکه اقدامات انجام شده درخصوص اطلاع رسانی بیشتر جنبه تبلیغی داشته تا اطلاع رسانی
۱۳۰
- جدول ۴-۳۶: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به اینکه چه تمهیداتی برای تبلیغ و اطلاع رسانی باید در نظر گرفته شود؟
۱۳۱
- جدول ۴-۳۷: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به اصول وقواعد تبلیغ اطلاع رسانی هسته‌ای
۱۳۲
- جدول ۴-۳۸: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به اینکه درموقعیت بحرانی در نیروگاه اتمی کدام روش را پیشنهاد می‌کنید؟
۱۳۴
- جدول ۴-۳۹: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به رسانه مناسب برای اطلاع رسانی و آگاهی بخشی در مورد صنعت هسته‌ای
۱۳۵

- جدول ۴-۴۰: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به رسانه مناسب برای اطلاع رسانی به مخاطبان خاص (دانشگاهیان، پژوهشگران و نخبگان) ۱۳۶
- جدول ۴-۴۱: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به روش مفیدتر برای ارتباط و اقناع مردم بوشهر ۱۳۷
- جدول ۴-۴۲: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به اولویت رسانه ها برای آمادگی لازم در مدیریت پیش از بحران هسته‌ای ۱۳۸
- جدول ۴-۴۳: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به عدم مطالعه علمی صورت گرفته در راستای مخاطب‌شناسی ۱۳۹
- جدول ۴-۴۴: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به اینکه تمامی پرسنل در مورد حوادث و اتفاقات مطلع و اقدامات لازم را انجام دهند. ۱۴۰
- جدول ۴-۴۵: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به عدم وجود تحلیل و شناسائی نیازهای اطلاعاتی مخاطبین و بهره گیران سازمان انرژی اتمی ۱۴۱
- جدول ۴-۴۶: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به مطلوب بودن همکاری ملی و بین المللی بر مبنای مبادله اطلاعات و تخصص ها در زمینه هسته‌ای ۱۴۲
- جدول ۴-۴۷: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به اطلاع رسانی درخصوص فعالیت‌های سازمان و نیروگاه بوشهر بیشتر پاسخگوی نخبگان علوم بوده است. ۱۴۳
- جدول ۴-۴۸: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به ضرورت برنامه کوتاه‌مدت و بلندمدت جهت توسعه ۱۴۴
- جدول ۴-۴۹: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به کارکردهای اطلاع رسانی در زمینه هسته‌ای در جامعه ۱۴۵
- جدول ۴-۵۰: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به تاثیر طراحی شیوه‌های تبلیغی و اطلاع رسانی هسته‌ای در تغییر نظر پیام گیران ۱۴۶
- جدول ۴-۵۱: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سطوح تغییرات ایجاد شده ۱۴۷
- جدول ۴-۵۲: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به نقش وسایل ارتباط جمعی در مورد صنعت هسته‌ای ۱۴۸
- جدول ۴-۵۳: توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب نگرش نسبت به نظام اطلاع رسانی سازمان انرژی اتمی ۱۴۹

- جدول ۴-۵۴: رابطه بین دو متغیر رشته تحصیلی و ارزیابی کارکنان از نظام اطلاع‌رسانی ۱۵۱
- جدول ۴-۵۶: رابطه بین دو متغیر اطلاع‌رسانی در عرصه جهانی و ارزیابی کارکنان از نظام اطلاع‌رسانی ۱۵۲
- جدول ۴-۵۸: رابطه بین دو متغیر دادن اطلاعات مناسب و کافی به سایر بخش‌های دولتی و خصوصی و ارزیابی کارکنان از نظام اطلاع‌رسانی ۱۵۴
- جدول ۴-۶۰: رابطه بین دو متغیر عدم وجود اطلاع‌رسانی با یک رویه استاندارد و ارزیابی کارکنان از نظام اطلاع‌رسانی ۱۵۶
- جدول ۴-۶۲: رابطه بین دو متغیر مشخص نبودن اجزاء و نحوه تعامل ارتباطی مراکز اطلاع‌رسانی سازمان و ارزیابی کارکنان از نظام اطلاع‌رسانی ۱۵۸
- جدول ۴-۶۴: رابطه بین دو متغیر عدم وجود طبقه بندی اطلاعات در نزد کارکنان و ارزیابی کارکنان از نظام اطلاع‌رسانی ۱۶۰
- جدول ۴-۶۶: رابطه بین دو متغیر میزان رضایت کارکنان از اطلاع‌رسانی نشریه داخلی سازمان و ارزیابی کارکنان از نظام اطلاع‌رسانی ۱۶۲
- جدول ۴-۶۸: رابطه بین دو متغیر عدم مخاطب شناسی و ارزیابی کارکنان از نظام اطلاع‌رسانی ۱۶۴
- جدول ۴-۷۰: رابطه بین دو متغیر اطلاع‌رسانی تمامی پرسنل از حوادث احتمالی و ارزیابی کارکنان از نظام اطلاع‌رسانی ۱۶۶
- جدول ۴-۷۲: رابطه بین دو متغیر تحلیل و شناسایی نیازهای اطلاعاتی مخاطبان و ارزیابی کارکنان از نظام اطلاع‌رسانی ۱۶۸
- جدول ۴-۷۴: رابطه بین دو متغیر همکاری ملی و بین‌المللی در زمینه هسته‌ای بر مبنای مبادله اطلاعات و تخصصها و ارزیابی کارکنان از نظام اطلاع‌رسانی ۱۷۰
- جدول ۴-۷۶: رابطه بین دو متغیر اطلاع‌رسانی خاص گروه نخبگان و ارزیابی کارکنان از نظام اطلاع‌رسانی ۱۷۲

پیشگفتار:

مردم دشمن آنند که نمی‌دانند.

حضرت امیرالمومنین (ع)

نهج البلاغه/حکمت ۴۳۸/ترجمه سیدجعفر شهیدی

اطلاعات عاملی ضروری برای شکل‌گیری تمام چیزها، هم جوامع و انسانها و هم علوم مختلف می‌باشد. آنچه هستی ما را می‌سازد بر اساس کاربرد اطلاعات قبلی استوار است، اطلاعاتی که برای ایجاد جوامع، فرهنگ‌ها، ادیان، ماشین‌آلات و دانش ما به کار رفته است. بدین ترتیب علم اطلاع‌رسانی، حداقل از برخی لحاظ، مطالعه همه این موارد است. با ورود هر دانش و صنعت جدیدی در هر جامعه‌ای نیاز و عطش دانستن و کسب اطلاعات هر چه بیشتر از آن دانش و یا صنعت در وجود افراد آن جامعه نمود پیدا می‌کند. اگر این عطش کسب اطلاع از آن موضوع با شیوه و راهکار ارتباطی مناسب رفع نشود، افراد نسبت به آن دانش و یا صنعت، موضع مخالف و یا بی‌تفاوتی اتخاذ می‌کنند که خود موجب تضعیف و کند شدن روند پیشرفت آن می‌گردد. بایستی اذعان داشت در زمینه دانش و صنعت هسته‌ای با توجه به خاص بودن آن و حساسیت‌های موجود با وجود سوابق منفی و عملکرد برخی از کشورها در استفاده از فناوری هسته‌ای و نگرانی عمومی از احتمال وقوع حوادث مشابه، همچنین وجود پسماندهای رادیواکتیو حاصل از صنایع هسته‌ای به عنوان منبع انتشار تشعشعات هسته‌ای، باعث ظهور و فعال‌شدن گروه‌های اجتماعی و نهادهای مدنی مخالف بکارگیری و گسترش این نوع فناوری‌ها در سطح دنیا شده و این عطش اطلاع‌یافتن از موضوع را دوچندان نموده است.

بایستی به این مهم توجه داشت که اطلاع‌رسانی در مورد دانش و صنعت هسته‌ای کاملاً خاص است و ملاحظات خود را طلب می‌نماید. اطلاع‌رسانی در زمینه دانش و صنعت هسته‌ای دارای ابعاد گوناگونی است. طیفی از اطلاعات مختلف با لایه‌های متعدد.

همچنین دارای مخاطبینی در ۳ سطح کلی شامل:

۱- سطح داخلی (عموم مردم کشور)

۲- سطح بین‌المللی

۳- سطح کارکنان صنعت هسته‌ای

بعد از آنکه صنعت هسته‌ای به عنوان دانش پیشگام در راستای پیشرفت کشور قرار گرفت، ضرورت اطلاع‌رسانی جامع بیش از گذشته احساس شد. فکر طراحی یک نظام جامع اطلاع‌رسانی و به تبع آن تاسیس مرکز اطلاع‌رسانی به دلایل متعددی همواره با مشکل مواجه بوده است. از آنجمله: اولویت نبودن این مهم در سازمان انرژی اتمی کشور و عدم لمس حساسیت و ضرورت آن توسط مسئولین امر یا وجود این تفکر و تلقی که تمامی اطلاعات امنیتی و سیاسی است و از دادن آنها اساساً باید خودداری کرد. همچنین طراحی این نظام و ایجاد مرکز اطلاع‌رسانی به عنوان امری بسیار پرهزینه و با نیاز تخمینی زیاد به امکانات مادی و نیروی انسانی متخصص و فراوان در نظر گرفته شده است.

این حقیقت باعث شده است سازمان انرژی اتمی کشور از طراحی نظام جامع اطلاع رسانی خود محروم و مرکزی با ویژگیهای لازمه برای امور اطلاع رسانی نداشته باشد. حتی در فوریتها جهت اطلاع رسانی یک رویداد و یا دستاورد هسته‌ای رویه ای از پیش معین شده به صورت علمی و مرکزی در درون سازمان به عنوان متولی امر وجود نداشته و این فعالیت را از آغاز تا پایان مقامات و مسئولین بالادستی عهده دار می‌باشند.

در چنین شرایطی شناخت الزامات و هنجارهای طراحی نظام جامع اطلاع‌رسانی سازمان انرژی اتمی کشور گامی مهم و پایه اصلی طراحی این نظام است. توجه به الزامات طراحی نظام یاد شده می‌تواند از جنبه‌های مختلف صورت گیرد که الزامات رسانه‌ای یکی از مهمترین آنهاست. رسانه به عنوان ابزار مهم اطلاع رسانی در هر جامعه‌ای دارای کارکردهای ویژه است. مشخص نمودن و در نظر گرفتن این کارکردها با تعیین حدود آن در زمینه دانش و صنعت هسته‌ای یک نیاز است. به تعبیری، شناخت الزامات و هنجارهای این نظام (الزامات رسانه ای، مدیریتی، اجتماعی و فرهنگی) یک اصل و الگویی در راستای طراحی نظام مذکور است.

فصل اول:

کلیات پژوهش

الف: مقدمه

۱) بیان و تشریح مساله

عنوان من برای تحقیق (الزامات طراحی نظام جامع اطلاع رسانی سازمان انرژی اتمی ایران) با تاکید بر الزامات رسانه‌ای است. تعریف نگارنده از عنوان مذکور، شناخت عناصر و اجزا لازم برای طراحی این نظام و نیز ضرورت طراحی نظام جامع اطلاع رسانی در زمینه نیروگاه‌های هسته‌ای است.

نگارنده با توجه به اینکه کارشناس روابط عمومی شرکت تولید و توسعه انرژی اتمی ایران است، با این موضوع برخورد داشته و ضرورت پژوهش در این موضوع با توجه به استراتژی و برنامه توسعه نیروگاه‌های اتمی در سطح کشور و بر اساس اهداف تعیین شده در سند ملی توسعه نیروگاه‌های هسته‌ای و لزوم سازماندهی و برنامه ریزی جهت اطلاع رسانی، فرهنگ سازی و تنویر افکار عمومی که از اهم اولویتهای پژوهشی سازمان می‌باشد را بیش از پیش احساس می‌کند.

بنابراین نگارنده چون این انگیزه را دارد بدنبال شناخت عواملی است که قبل از طراحی نظام اطلاع رسانی سازمان انرژی اتمی بایستی لحاظ شود. و در این مسیر در پی افزایش اطلاعات مردم و همچنین اعتماد مردم را نسبت به مقوله هسته‌ای است. بدون شک وجود سوابق منفی و عملکرد برخی از کشورها در استفاده از فناوری هسته‌ای و نگرانی عمومی از احتمال وقوع حوادث مشابه، همچنین وجود پسماندهای رادیواکتیو حاصل از صنایع هسته‌ای به عنوان منبع انتشار تشعشعات هسته‌ای، باعث ظهور و فعال شدن گروه‌های اجتماعی و نهادهای مدنی مخالف بکارگیری و گسترش این نوع فناوری‌ها در سطح دنیا شده است. در بسیاری از کشورها، اجتماع از رشد و گسترش گزینه انرژی هسته‌ای به منظور تولید برق، با توجه به تاثیراتی که ممکن است بر ایمنی انسانها و محیط زیست داشته باشد، ممانعت می نماید. بصورت تاریخی، مؤلفه اصلی این مخالفت اجتماعی با انرژی هسته‌ای، پتانسیل آن برای بروز حوادث جدی رآکتورهای هسته‌ای، ارتباط انرژی هسته‌ای با تسلیحات هسته‌ای و اینکه با پسماندهای رادیواکتیو چه باید کرد، بوده است، اگر اطلاع رسانی در زمینه فعالیت‌های هسته‌ای و نیروگاه‌های هسته‌ای به صورت مطلوب صورت گیرد این واقعیت را آشکار می سازد که می شود رآکتورها بصورت ایمن بهره برداری شده و پسماندها نیز بطور دائم بگونه ای مدیریت شوند که سلامت اجتماع و محیط زیست را حفظ نمایند. اما اگر اطلاع رسانی به موقع و به درستی انجام نگیرد، نتیجه عکس را در پی خواهد داشت.

همچنین باید گفت: توسعه به لحاظ علمی و نظری با پیچیدگیهای خاصی رو به روست. توسعه، فرایندی فراگیر است که تمامی جنبه‌های زندگی اجتماعی را در بر می‌گیرد. چون تغییر و تکنولوژی به عنوان اصل اساسی و رکن اصلی توسعه تلقی می‌شود و تغییر و پیشرفت بدون داشتن اطلاعات از چیستی و چگونگی یک تکنولوژی ممکن نیست، اطلاع‌رسانی در راستای توسعه باید در رأس برنامه‌ریزیها قرار گیرد. اگر در زمینه تکنولوژی هسته‌ای نسبت به مقوله اطلاع‌رسانی آن بی‌توجهی صورت گیرد، بدلیل رابطه مستقیم تکنولوژی هسته‌ای با پیشرفت و توسعه سایر علوم، دچار ضرر و زیان در سطح ملی می‌شویم. متغیرها و مفاهیم مورد تاکید در این پژوهش عبارتند از: اطلاع‌رسانی، ارتباطات، الزامات رسانه‌ای، بحران و رسانه‌ها، نظام جامع اطلاع‌رسانی، شناخت ارزیابی کارکنان از نظام اطلاع‌رسانی کنونی، ارزیابی فعالیت‌های انجام شده،